ΑΡΧΕΙΟΝ ΜΙΧ. Π. ΣΤΑΜΟΥΛΗ
ΤΟΥ ΕΚ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ
ΘΡΑΚΙΚΑ

Μάξιμος ἐξόριστος.

Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὁμολογητοῦ Μαξίμου περὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἐξορίᾳ.
Migne: Patrologia Latina τ. 129

σ. 555, 556

Τὰ κάτωθι ἀντιγραφόμενα, φαίνεται, ὅτι συνέβησαν ὅτε ἦτο Πάπας Ῥώμης ὁ Μαρτῖνος 649–654 ἢ 655.

Ὁ Ἅγιος Μάξιμος ἀπέθανε το 662, ἐτῶν 82. [Hic strenuissimus Monothelitarum ac praecipuus adversarius.]

σ. 653–655

Καὶ τῇ ἑξῆς ἐστάλη ἐξ αὐτῆς Θεοδόσιος ὁ ὕπατος πρὸς τὸν προειρημένον ἀββᾶν Μάξιμον καὶ ἀφηγήσατο πάντα ὅσα εἶχεν εἰπεῖν αὐτῷ ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως. Ὅτι οὐκ ἠθελήσατε τιμήν, καὶ μακρυνθήσεται ἀπό σου, καὶ ὕπαγε ὅπου ἑαυτοῦ ἄξιον ἔκρινας εἶναι, ἔχων τὸ κρίμα τῶν μαθητῶν σου... Ἦσαν δὲ καὶ οἱ πατρίκιοι, τουτέστι Τρωΐλος καὶ Ἐπιφάνιος ἐκμπόλιτ... Πλὴν ἵνα εἴδῃς, κύρι Ἀββᾶ, ὅτι μικρὰν ἄνεσιν ἐὰν λάβωμεν ἐκ τῆς συγχύσεως τῶν ἐθνῶν, ἁρμοσόμεθα ὑμῖν ἔχομεν κατὰ τὴν ἁγίαν τριάδα, καὶ τὸν πάπαν τὸν νῦν ἐπαιρόμενον, καὶ πάντας τοὺς ἐκεῖσε λαλοῦντας, καὶ τοὺς λοιποὺς σου μαθητάς, καὶ πάντας ὑμᾶς χωνεύομεν ἕκαστον ἐν τῷ ἐπιτηδείῳ αὐτοῦ τόπῳ, ὡς ἐχωνεύθη Μαρτῖνος.

Καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς ὕπατος Θεοδόσιος παρέδωκεν αὐτὸν στρατιώταις, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως Σαλαμβρίας (usque Salambriam).

Καὶ ἔμειναν ἐκεῖ δύο ἡμέρας, ἕως οὗ ἀπῆλθεν εἰς τὸ φοσσᾶτον εἷς τῶν στρατιωτῶν, καὶ εἶπεν ὅλῳ τῷ στρατῷ, ὅτι ὁ μοναχὸς βλασφημῶν τὴν Θεοτόκον ὧδε ἔρχεται, ἵνα κινήσωσι τὸν στρατὸν κατὰ τοῦ ῥηθέντος ἀββᾶ Μαξίμου ὡς βλασφημοῦντος τὴν Θεοτόκον.

Καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐπανελθὼν ὁ στρατιώτης ἔλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ φοσσάτῳ.

Καὶ κατανυγεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁ στρατηγός, ἤγουν ὁ τοποτηρητὴς τοῦ στρατηγοῦ, ἔπεμψεν ἐγγὺς αὐτοῦ τοὺς προβιβασθέντας τῶν βάνδων, πρεσβυτέρους τε καὶ διακόνους, καὶ τοὺς εὐσεβεῖς σιγνοφόρους.

(ἀκολουθεῖ)

Οὓς ἰδὼν παραγινομένους ὁ ῥηθεὶς ἀββᾶς Μάξιμος, ἐγερθεὶς ἔβαλε μετάνοιαν. Καὶ ἀντέβαλον κἀκεῖνοι, καὶ ἐκάθισαν, κελεύσαντος καὶ αὐτοῦ καθίσαι.

Καὶ μετὰ πολὺ χρόνον τίμιος εἶπε πρὸς αὐτὸν μετὰ πολλῆς τῆς εὐλαβείας.

Πάτερ, ἐπειδὴ ἐσκανδάλισαν ἡμᾶς τινες εἰς τὴν σὴν ἁγιωσύνην, ὡς οὐ λέγεις Θεοτόκον τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν παναγίαν παρθένον, ὁρκίζω σε κατὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ τριάδος, εἰπεῖν ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἀποῤῥίψασθαι τῆς καρδίας ἡμῶν τοιοῦτο σκάνδαλον· ἵνα μὴ βλαπτώμεθα ἀδίκως σκανδαλιζόμενοι.

Καὶ βαλὼν μετάνοιαν, ἀνέστη καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν μετὰ δακρύων εἶπεν· Ὁ μὴ λέγων τὴν δέσποιναν ἡμῶν, τὴν πανύμνητον καὶ παναγίαν ἄχραντον καὶ πάσης τῆς φύσεως τῆς νοερᾶς σεπτὴν, φύσει καὶ ἀληθῶς μητέρα τοῦ Θεοῦ γενομένην, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν ϗ τὴν γῆν ϗ τὴν θάλασσαν ϗ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς ἔστω ἀνάθεμα ϗ κατάθεμα ἀπὸ τοῦ Πατρὸς ϗ τ Υἱοῦ ϗ τ ἁγίου Πνεύματος, τῆς ὁμοουσίου ϗ προσκυνητῆς τριάδος ϗ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως ϗ τοῦ χοροῦ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ϗ προφητῶν ϗ τ ἀπείρου δήμου τῶν μαρτύρων ϗ παντὸς πνεύματος ἐν δικαιοσύνῃ τετελειωμένου, νῦν ϗ ἀεὶ ϗ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Καὶ κλαύσαντες ηὔξαντο αὐτῷ λέγοντες· Ὁ Θεὸς ἐνδυναμώσει σε, Πάτερ, ἀξιώσει σε ἀπροσκόπτως τελειῶσαι τὸν δρόμον σου.

Καὶ τούτων εἰρημένων, ἠθροίσθησαν πολλοὶ στρατιῶται, πολλῷ κακῷ κινηθέντες ζήλῳ ἀκροώμενοι.

Καὶ θεωρήσας εἷς τῶν δομεστίκων τοῦ στρατηγοῦ, ὅτι πολὺς ἐπισωρεύεται στρατός, καὶ οἰκοδομοῦνται, καὶ καταγινώσκουσι τῶν εἰς αὐτὸν γινομένων. Τί ὑποπτεύσας ὁ Θεὸς οἶδεν.

Ἐπέτρεψεν ἀνάρπαγον αὐτὸν γενέσθαι, καὶ βληθῆναι ἀπὸ δύο μιλίων τοῦ φοσσάτου, ἕως ἂν τὴν σύναξιν ποιήσωσι, καὶ ἔλθωσιν οἱ ὀφείλοντες ἀπαγαγεῖν αὐτόν..

Πλὴν ὅτι θείᾳ ἀγάπῃ κινούμενοι οἱ κληρικοὶ ἐπεζεύσαν τὰ δύο μίλια, καὶ ἦλθον, καὶ ἠσπάσαντο αὐτόν, καὶ ηὔξαντο αὐτῷ.

Καὶ χερσὶν ἰδίαις βαστάσαντες αὐτόν, ἔθηκαν ἐπὶ τὸ κτῆνος.

Καὶ ὑπέστρεψαν μετ' εἰρήνης εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν.

Καὶ αὐτὸς ἀπηνέχθη... εἰς τὴν συγχωρηθεῖσαν αὐτῷ φρουράν.

A

σ. 555.556
Τὰ κάλλιστα συνεγράφετο, φαίνεται, συντεθειμένα ὑπὸ τοῦ
Πάπα τῆς Ῥώμης ὁ Μαρτῖνος 649 – 654 ἢ 655
Ὁ Ἅγιος Μάξιμος ἀπέθανε τὸ 662 ἐτῶν 82.
Strenuissimum Monothelitarum ac praecipuum adversarium

Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς καὶ Ὁμολογητοῦ Μαξίμου περὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ α΄. αὐτοῦ ἐξορίᾳ
Migne. P. Latine τ. 129

σ. 653-655
Καὶ τῇ ἑξῆς ἑσπέρᾳ ἦλθε Θεοδόσιος ὁ ὕπατος πρὸς τὸν προειρημένον ἀββᾶν Μάξιμον καὶ ἀφεῖλε πάντα ὅσα εἶχε, εἰπὼν αὐτῷ ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως· Ὅτι οὐκ ἠθέλησας τιμὴν καὶ κατευθύνονται ἀπὸ σοῦ, ἢ ὕπαγε ὅπου ἔκρινας ἄξιον εἶναι σεαυτὸν τὸ κρίμα τῶν καθολικῶν ... καὶ πάντας ὑμᾶς χειρώσομεν ἕκαστον ἐν τῷ ἐπιτηδείῳ αὐτοῦ τόπῳ, ὡς ἐχειρώθη Μαρτῖνος.
Καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς ὕπατος Θεοδόσιος παρέδωκεν αὐτὸν στρατιώταις καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Σαλαμβρίαν (atque Salambriam). Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας, ἐν αἷς ἀπῆλθεν εἰς τὸ φοσσᾶτον ὁ εἷς τῶν στρατιωτῶν καὶ εἶπεν ὅλῳ τῷ στρατῷ, ὅτι ὁ μοναχὸς βλασφημεῖ τὴν Θεοτόκον ὧδε ἐρχόμενος, ἵνα κινήσωσι τὸν στρατὸν κατὰ τοῦ ῥηθέντος ἀββᾶ Μαξίμου ὡς βλασφημοῦντος τὴν Θεοτόκον. Καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐπανελθὼν ὁ στρατιώτης ἔλαβεν αὐτὸν εἰς τὸ φοσσᾶτον. Καὶ κατανυγεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁ στρατηγός, ἤγουν ὁ τοποτηρητὴς τοῦ στρατηγοῦ, ἔπεμψεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τοὺς προβεβηκότας τῶν βάνδων πρεσβυτέρους τε καὶ διακόνους καὶ τοὺς εὐλαβεῖς σιγνοφύλακας. Οὓς ἰδὼν παραγενομένους ὁ ῥηθεὶς ἀββᾶς Μάξιμος, ἐγερθεὶς ἐβάλετο μετάνοιαν καὶ ἀντέβαλον κἀκεῖνοι, καὶ ἐκάθισαν κελεύσαντος καὶ αὐτοῦ καθίσαι. Καί τις πάνυ γέρων τίμιος εἶπε πρὸς αὐτὸν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας· Πάτερ, ἐπειδή τινες ἐσκανδάλισαν ἡμᾶς εἰς τὴν σὴν ἁγιωσύνην, ὡς οὐ λέγεις Θεοτόκον τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν παναγίαν παρθένον, ὁρκίζομεν κατὰ τῆς ἁγίας ὁμοουσίου ζωοποιοῦ Τριάδος, εἰπεῖν ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἀποτρίψασθαι τῆς καρδίας ἡμῶν τοῦτο τὸ σκάνδαλον, ἵνα μὴ βλαπτώμεθα ἀδίκως σκανδαλιζόμενοι. Καὶ βαλὼν μετάνοιαν, ἀναστὰς καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν μετὰ δακρύων εἶπεν· Ὁ μὴ λέγων τὴν δέσποιναν ἡμῶν, τὴν πανύμνητον καὶ παναγίαν ἄχραντον καὶ πάσης φύσεως νοερᾶς σεπτοτέραν, φύσει καὶ ἀληθῶς μητέρα τοῦ Θεοῦ γενομένην τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2

αυτού ἐστιν ἀνάθημα ἢ κατάθημα ἀπό [illegible] Πάρο ἢ [illegible] Χίο ἢ [illegible] Αγία Πελαγία, [illegible] [illegible] προσωπικὸν [illegible] ἢ [illegible] [illegible] [illegible] ἢ [illegible] χορὸ [illegible] ἀρχὴ [illegible] ἢ προφήτας ἢ [illegible] [illegible] [illegible] ἢ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἀπ' αὐτοῦ [illegible] [illegible]. Καὶ [illegible] [illegible] αὐτοῦ [illegible]. Ὁ Θεὸς [illegible], Πάτερ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Καὶ [illegible] [illegible] [illegible] πολλοὶ [illegible], πολλοὶ [illegible] [illegible] [illegible].

Καὶ θεωροῦσαν [illegible] τὸν [illegible] τοῦ [illegible], ὅτι [illegible] [illegible] [illegible], καὶ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] αὐτὸν [illegible]. Τί [illegible] ὁ Θεὸς [illegible]. [illegible] [illegible] αὐτὸν [illegible] ἢ [illegible] ἀπὸ δύο [illegible] [illegible], [illegible] ἂν [illegible] [illegible] ἦλθωσι οἱ [illegible] [illegible] αὐτὸν ἐν Περβίρου.

Πλὴν ὅλη θεία ἀγάπη [illegible] οἱ [illegible], [illegible] τὰ δύο [illegible] καὶ ἦλθον ἢ [illegible] αὐτὸν ἢ [illegible] αὐτοῦ. Καὶ [illegible] [illegible] [illegible] αὐτοῦ [illegible] [illegible]. Καὶ [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ [illegible] αὐτοῦ.

Καὶ αὐτὸς ἀπηχήθη ἐν Περβίρου [illegible] [illegible] αὐτοῦ [illegible].

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ